روزنامه شرق

دوشنبه ۱ مهر ۱۳۹۸ • ۲۳ محرم ۱۴۴۱ • ۲۳ سپتامبر ۲۰۱۹

سال هفدهم • شماره ۳۵۳۱ • ۱۶صفحه • ۴۰۰۰ تومان

حسن روحانی در مراسم رژه نیروهای مسلح

آماده‌ایم از خطاهای همسایگان در منطقه بگذریم

گروه سیاست: مراسم رژه نیروهای مسلح به مناسبت آغاز هفته دفاع مقدس، مانند سال‌های گذشته در سراسر کشور برگزار شد. این مراسم در تهران نیز با حضور رئیس‌جمهوری، جمعی از فرماندهان ارشد نظامی کشورمان ازجمله سردار...

صفحه ۲

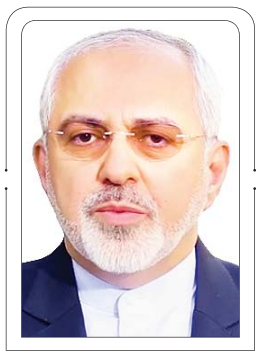

ظریف در آستانه سفر روحانی به نیویورک تبیین کرد

پیشنهاد ایران برای صلح در هرمز

گروه سیاست: وزیر امور خارجه ایران در آستانه سفر رئیس‌جمهور به نیویورک از سخنرانی در مجمع عمومی سازمان ملل خبر داد. ایران در این مجمع ایده خود برای حل تنش‌ها و اختلافات اخیر در آب‌های جنوب کشور را تبیین خواهد کرد...

صفحه ۱۵

با رونمایی از سامانه دارایی مسئولان مقرر شد

ضرب‌الاجل اعلام اموال مقامات

صفحه ۶

روایت هاشمی رفسنجانی از شرایط پس از فتح خرمشهر و پذیرش قطع‌نامه ۵۹۸

چرا بعد از پذیرش قطع‌نامه اعلام پیروزی نشد؟

صفحه ۳

تیترها

ارائه لیست اموال نعمت‌زاده به دادگاه دخترش

صفحه ۱۳

پاسخ محمد صدر به سخنان خوئینی‌ها

امام‌موسی صدر با انقلاب بود یا نبود

صفحه ۲

۵ کوچه و بن‌بست سهم ۶ هزار شهید زن

صفحه ۱۳

دولت بر چه مبنایی پردرآمدها را شناسایی کند

تناقض دردسرساز آمارها

پیشنهاد موسوی نیک: درآمد ثروتمندان چقدر است

صفحه‌های ۴ و ۵

پرسپولیس در دربی زیبا به برتری رسید

فتح دربی با سلاح سرّی

صفحه ۱۴

سرمقاله

دلیل لحن ترامپ درباره ایران؟

صادق زیباکلام . استاد دانشگاه تهران

سؤالی که این‌روزها به ذهن بسیاری خطور کرده این است که آیا ترامپ از قدرت نظامی ایران در هراس است؟ برخی گرایش‌ها در داخل و گروه‌های نزدیک به جمهوری اسلامی در منطقه بیشتر باور دارند که پاسخ به این پرسش مثبت است و آمریکایی‌ها از ایران و قدرت نظامی آن اگر نگفته باشیم ترسیده‌اند، دست‌کم نگرانی‌هایی پیدا کرده و حاضر نیستند بی‌گدار به آب بزنند و وارد یک درگیری جدی نظامی شوند. گرایش‌های دیگر البته چندان مطمئن نیستند که آمریکایی‌ها به معنای واقعی کلمه، فقط به دلیل قدرت نظامی ایران، خویشتن‌داری را در دستور کار قرار داده‌اند. صرف‌نظر از صحت هریک از دو دیدگاه، واقعیت آن است که به نظر می‌رسد واشنگتن چندان اصراری ندارد که سطح درگیری را افزایش دهد. از زمانی که سلسله «سوانح» خلیج فارس در بندر فجیره آغاز شد تا امروز، واکنش آمریکایی‌ها کوتاه‌آمدن و مماشات بوده تا موضع‌گیری تند و خصمانه. حتی زمانی که ایران پهپاد پیشرفته آنان را سرنگون کرد، بازهم آمریکایی‌ها واکنش تندی نشان ندادند. آخرین فقره هم که حوثی‌های یمن مسئولیت حمله به تأسیسات نفتی سعودی‌ها را پذیرفت، بازهم اتهام‌زنی آمریکا و سعودی‌ها به ایران نتوانست منجر به بروز واکنش جدی از سوی ایالات متحده شود. کم نبودند کسانی که تصور می‌کردند این بار ترامپ واکنشی جدی‌تری نشان خواهد داد اما او همچنان همان سیاست کوتاه‌آمدن را ادامه داد. البته واشنگتن هربار سروصداهای زیادی به راه انداخته و انگشت تهدید و اتهام را به سمت ایران نشانه رفته اما در نهایت از حرف و تهدید فراتر نرفته است. این دیدگاه در رسانه‌های رسمی اعلام شده که واشنگتن متوجه شده هر حرکت نظامی علیه ایران صرفا محدود به درگیری میان دو کشور نخواهد شد بلکه از دریای مدیترانه یعنی سوریه و لبنان تا یمن و عربستان، خلیج فارس تا افغانستان را هم درگیر خواهد کرد. قطعا دغدغه‌های نظامی برای ترامپ مطرح است. درعین‌حال نگارنده معتقد است پای ملاحظات دیگر هم در میان است. نخست آنکه دو جنگ قبلی آمریکا در افغانستان و عراق خاطرات بدی در ذهن بسیاری از آمریکایی‌ها برجای گذاشته است. یقینا اگر همین امروز نظرسنجی شود، کسر قابل‌توجهی از مردم آمریکا با آغاز جنگ سومی در منطقه از سوی آمریکا با ایران مخالفت خواهند کرد. نکته‌ای که نانسی پلوسی، رئیس دموکرات کنگره هم به آن اشاره کرده است. ترامپ نیک می‌داند اگر درگیری نظامی طولانی و تلفات انسانی و ضایعات جنگ گسترده شود، نارضایتی آمریکایی‌ها به طریق اولی افزایش خواهد یافت. ثانیا کم نیستند آمریکایی‌ها و اروپایی‌هایی که بحران فعلی را ناشی از خروج ترامپ از برجام می‌دانند. در نتیجه مسئولیت جنگ را هم بیشتر به پای واشنگتن خواهند گذاشت تا ایران. بنابراین درگیری نظامی می‌تواند شانس موفقیت ترامپ را در انتخابات آبان سال آینده به خطر بیندازد. دلیل بعدی که باعث می‌شود ترامپ اصراری برای درگیری نظامی با ایران نداشته باشد، فشار تحریم‌ها بر اقتصاد ایران است.

ادامه در صفحه ۱۳

یادداشت

اجرای خارج از مهلت ماده ۱۸۷ با پشتوانه قدرت عمومی

سیدمهدی حجتی
وکیل دادگستری

۳۶ سال قبل از مشروطیت، رساله مشهوری با عنوان «یک کلمه» توسط میرزا یوسف‌خان تبریزی معروف به مستشارالدوله در ایران منتشر شد که تأثیرات درخشان و فوق‌العاده‌ای در تحولات فکری جامعه ایران داشت. مقصود از یک کلمه در رساله مورد اشاره «قانون» بود و مستشارالدوله در این رساله، علاج تمامی مشکلات و بی‌نظمی‌ها را در وجود «قانون» خلاصه می‌کرد. بیش از یک قرن از انقلاب مشروطه و امضای فرمان مشروطه توسط مظفرالدین‌شاه قاجار، تشکیل مجلس شورای ملی و شروع به قانون‌گذاری در کشور می‌گذرد و بدیهی است که در این سال‌های طولانی، باید حکومت قانون و طبعا قانون‌مداری در کشور نهادینه شده باشد و همه اعم از دولتمردان و مردم، صرفا باید در چارچوب قانون رفتار کنند. از طرفی مرجع قانون‌گذاری نیز در تمامی این سال‌ها با توجه به تمامی تحولات باید چنان آبدیده و قدرتمند شده باشد که اول: بتواند قوانینی با صلابت و منطبق بر نیازهای جامعه به تصویب برساند و دوم: نهادی در موازات قوه مقننه، دست‌به‌کار قانون‌گذاری نشده و استقلال قوه مقننه را مخدوش نکند؛ والا بدیهی است که یک مجلس قانون‌گذاری بدون این خصوصیات، فاقد اقتدار تقنینی محسوب و به‌تدریج به‌واسطه دخالت سایر قوا یا نهادهای هم‌عرض در عملکرد ذاتی آن که همان قانون‌گذاری است ضعیف و ضعیف‌تر می‌شود. بر این مبنا، دورزدن قانون با استفاده از پشتوانه‌های حاکمیتی، قدرت عمومی، بی‌توجهی به قانون و تفسیر به رأی آن و قانون‌گذاری در چارچوب آیین‌نامه‌ها و بخش‌نامه‌های صادره از ناحیه مراجعی که فاقد اختیار قانون‌گذاری هستند، ضمن نقض اصل استقلال قوای سه‌گانه، نظم و نسق را در اداره امور کشور به چالش کشیده و مانع از نهادینه‌شدن «قانون» و سرعت‌گرفتن روند توسعه و تحول در کشور می‌شود. نویسنده در این وجیزه قصد ندارد قانون‌گرایی یا قانون‌گریزی و نهادینه‌کردن قانون در کشور را از زاویه کلی و عمومی بررسی کند؛ اما در حوزه تخصصی و مبتلابه خویش یعنی وکالت کشور و ارتباط آن با قانون‌مداری، به‌دنبال تشریح روندی است که ثابت می‌کند نهاد وکالت در کشور با چالش مشروعیت فعالیت یک نهاد موازی‌سازی‌شده بهره‌مند از پشتوانه حاکمیتی و حمایت قدرت عمومی مواجه است؛ به‌گونه‌ای که یک نهاد حاکمیتی ایجادشده توسط قوه قضائیه با کارکردی مشابه یک نهاد مستقل مدنی به نام کانون وکلای دادگستری، از ابتدا رقابتی را با نهاد اصلی و مدنی آغاز کرد که تداوم فعالیت آن از حیث جذب متقاضیان جدید، ضمن دوقطبی‌کردن جامعه وکالت کشور فاقد مبنای قانونی ارزیابی می‌شود. باوجودین ایجاد نهادهای موازی حاکمیتی در کنار نهادهای مدنی، امر بدیع و جدیدی در کشور نیست و متأسفانه ما در پروسه گذار از مشروطیت و رفتن به‌سوی گسترش نهادهای مدنی و حمایت از آنها برای افزایش اقتدار دولت و در زمینه بلوغ نهادهای مدنی، موفق عمل نکرده‌ایم و به همین دلیل نهادهای مدنی در برابر نهادهای موازی دولتی که برای تضعیف آنها تشکیل می‌شوند، عملا یا به بلوغ نمی‌رسند یا اگر هم رسیده باشند، آن‌قدر تضعیف و تخفیف می‌شوند که بود و نبود آنها علی‌السویه خواهد بود. به همین خاطر است که برخی بر این عقیده‌اند که فلسفه ایجاد نهادهای موازی از سوی دولت (به‌معنای اعم کلمه نه به‌معنای قوه مجریه) از آنجا نشئت می‌گیرد که گویا دولت، توانمندشدن نهادهای مدنی را برابر با ضعف خود تلقی و آن را به‌نوعی رقیب خود محسوب می‌کند و به همین دلیل با موازی‌سازی و مشابه‌سازی، قصد دارد نبض فعالیت نهادهای مدنی را با اختصاص بودجه و ابزارهایی که نهادهای مدنی از آن برخوردار نیستند، در دست خود بگیرد؛ غافل از آنکه نهاد مدنی و دولت، هرکدام هویت و کارکردی مستقل از یکدیگر دارند و چنانچه دولت نیز در زمینه‌ای که نهاد مدنی فعالیت دارد، اعمال تصدی کند و با مشابه‌سازی، وارد فعالیتی همسان با فعالیت نهاد مدنی شود، آن نهاد مشابه دیگر نهاد مدنی یا مردمی نیست...

ادامه در صفحه ۲

حرف اول

پدیده موتورسواران قانون‌شکن را جدی بگیریم

سعید منتظرالمهدی
نظریه‌پرداز حوزه آسیب‌های اجتماعی

چندی پیش در یک پیمایش میدانی از گروهی از شهروندان خواسته شد میزان رضایت خود از رفتار ترافیکی موتورسواران را بازگو کنند. نتیجه نشان داد که قریب ۷۵ درصد شهروندان در حد خیلی زیاد تا زیاد از موتورسواران ناراضی و ناخرسندند. جالب آنجا بود که شمار زیادی از خود موتورسواران از رفتار ترافیکی هم‌قطاران خویش ناخشنود هستند. نیازی به گفتن نیست نارضایتی شدید شمار پرتعدادی از شهروندان از رفتار ترافیکی موتورسواران از سر اتفاق و بی‌دلیل شکل نگرفته است بلکه ریشه در چند عامل مربوط به آن گروه دارد. برخی از آن عوامل و دلایل را چنین می‌توان فهرست کرد:

نخست- شمار نه‌چندان کمی از موتورسواران با رفتارهای ناهنجار و خلاف ترافیکی، نظیر رانندگی در پیاده‌روها، اتوبان‌ها، خلاف جهت و جز آن، نظم عمومی شهر را دستخوش اختلال و ذهن و ضمیر شهروندان را مکدر و آزرده می‌کنند. افزون‌برآن آنان با چنین رفتارهای خلافی زمینه بروز حادثه و تصادف را فراهم می‌کنند و لاجرم خود و تعدادی از شهروندان را مصدوم و مجروح و خسارت مادی زیادی را بر خود و دیگران وارد می‌کنند.

دو- شماری از موتورسواران با ایجاد صداهای ناهنجار موجب ایجاد آلودگی صوتی می‌شوند و آرامش، تمرکز و ایمنی را از شهروندان می‌ستانند.

سه- رفتارهای ترافیکی شماری از موتورسواران متخلف در حد موارد مذکور محدود نمانده است بلکه آنان با تخلفات دیگری نظیر

- عبور از چراغ قرمز
- عدم توقف در پشت خط عابر
- رعایت‌نکردن حق تقدم
- عبور از پیاده‌روها

ادامه در صفحه ۱۳

گرامی مادر عزیز ما

خانم افسر شریفی (پاینده‌جو)

در روز ۲۳ شهریور ۱۳۹۸ به آرامش ابدی رسید. مراسم یادبودی در گرامیداشت ایشان در روز چهارشنبه ۳ مهر ۱۳۹۸ از ساعت ۱۵:۳۰ تا ۱۷ برگزار می‌شود.

حضور پرمهر بستگان و دوستان موجب شادی روح مادر عزیزمان و تسلای خاطر بازماندگان خواهد بود.

از طرف: بهرام، مهنوش، فرود، هاله و نوذر پاینده‌جو و وابستگان

نشانی: مرکز خیریه معلولین ذهنی وحدت

تهران- خیابان پاسداران- انتهای بوستان دوم (اخوان)

خیابان شهید مجید افشاری (ساقدوش) کوچه وحدت پلاک ۴ و ۱۱

تلفن: ۲۲۹۴۲۱۳۲ و ۲۲۹۴۷۰۱۴

www.sharghdaily.ir

جناب آقای مهندس رضا نمکی

بانهایت تاسف و تالم مصیبت وارده را به جنابعالی و خانواده گرامی‌تان تسلیت عرض نموده، بقای عمر و سلامتی بازماندگان را آرزومندیم.

هیئت مدیره و کارکنان شرکت وزان